

Aşağıdaki sorularımın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı **Mehmet ÖZHASEKİ** tarafından Anayasanın 98' inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Semra ÇAĞLAR GÖKALP

Bitlis Milletvekili

6 Şubat 2023 tarihinde Pazarcık merkezli depremler Maraş, Hatay, Adıyaman, Malatya, Antep, Diyarbakır, Adana, Urfa, Osmaniye ve Kilis illerinde etkili olmuş, on binlerce yurttaş yaşamını yitirmişti.

Büyük can ve mal kayıplarına yol açan depremin vurduğu 10 il tarımda önemli bir paya sahiptir. 4 milyon hektar tarım alanı bulunan deprem bölgesinde tarımsal üretiminin %15,3'ü gerçekleştiriliyordu.

Depremden önce tarım alanlarında yapılaşmaya izin verilmesi can kayıplarının yüksek olmasının sebeplerinden biri idi. Örneğin Hatay ilinde alüvyonlu toprakların bulunduğu Amik Ovası'nda kurulan Hatay Havaalanı ve Hatay Devlet Hastanesi, ilk anda çökmüş, can kayıplarının artmasının sebeplerinden biri olmuştur. Deprem sonrası enkaz kaldırma ve moloz dökümünde kurallara uygun davranılmaması sonucu tarım alanlarına kontrolsüzce dökülen molozlar asbest tehlikesi ve başka birçok riski beraberinde getirmiştir. Atık ve molozların döküldüğü alanlarda su kaynaklarının, meyve bahçeleri, zeytinliklerin olup olmadığı, tarımsal alan olup olmadığı dikkate alınmamıştır. Mutlak tarım arazilerine devlet tarafından kira karşılığı konteyner kentler yapılarak, ana yollara yakın tarım arazilerine molozlar dökülerek bu alanların yapılaşmaya açılmasına gerekçe hazırlanmıştır.

Deprem sonucu ortaya çıkan ağır barınma krizi gerekçe edilerek tarım alanları, ormanlık alanlar, meralar ve zeytinlikler yapılaşmaya açıldı. Temmuz 2023'te TBMM Genel Kurulunda kabul edilerek yasalaşan torba kanun ile ormanlık alanlar ve zeytinlikler imara açılmış oldu.

Bu bağlamda;

1. Deprem sonrası oluşan barınma krizine çözüm olarak yapılan kenstel dönüşüm ve konut projelerinin yüzde kaç tarım arazileri üzerine yapılmıştır?
2. Bakanlığınız, deprem sonrası tarım alanlarına konteyner kentler yapılması ve tarım alanlarında yapılaşmaya izin verilmesi sonucunda ortaya çıkan sorunlara yönelik hangi önlemleri almıştır? Bu önlemler ile ilgili Tarım ve Orman Bakanlığı görüşü alınmış mıdır?
3. Bakanlığınızca yeraltı suyu ve tarım arazilerinde asbest izlendi mi? Deprem sonrası yer altı suları ve tarım arazilerinde asbestten etkilenme durumu tespit edildi mi?
4. Temmuz 2023'te kabul edilen torba kanun ile ormanlık alanlar ve zeytinliklerin imara açılmasıyla ilgili olarak, çevre ve tarım açısından bu alanların değerlendirilmesine dair alınan önlemler nelerdir?
5. Uzmanların ve meslek örgütlerinin; yeniden yapılaşma için seçilen bölgelerin mera alanları, tarım alanları, sulak alanlar ve ormanlık alanların olduğu ve toprak yapısı itibariyle ciddi riskler taşıdığı uyarılarına rağmen bu alanlarda yapılaşmaya gidilmesinde ısrarcı olunmasının sebepleri nelerdir?
6. Çevre ve Şehircilik Bakanı, tarım alanlarının yapılaşmaya açılmasıyla ilgili alınan kararların çevresel etkileri ve tarımsal üretime olan olası zararları değerlendirmek üzere hangi önlemleri planlamaktadır? Yapılaşmanın tarım üzerindeki olumsuz etkilerini azaltmak veya önlemek amacıyla Tarım ve Orman Bakanlığı ile ortak çalışma yürütülmekte midir?